

ქ. შ. წერეთლის გამაგრებული საზოგადოების გამგეობა აუწყებს, ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ განსვენებულს **კონსტანტინე ტურიაშვილის** ნახევარი წლის წინააღმდეგ პანაშვილი დანიშნულია კვირას 12 სექტემბერს, ტფილისში ქართული კათოლიკეთა მიძინების ეკლესიაში, კათოლიკების ქუჩა. დასაწყისი პანაშვილისა 12-ნახევარ საათზე. (2-52-2)

ეკატერინე გიორგის ასული კალატოზიშვილისა, ნინა ივანეს ასული ქოჩიაშვილისა, ლიზა ივანეს ასული ხუციშვილისა, კეკე ბებიაშვილის ასული დეკანოზიშვილისა, დიმიტრი იაკობის ძე დეკანოზიშვილი, ნიკო პავლეს ძე ქოჩიაშვილი და აღმწიანდრე იორაბის ძე ხუციშვილი ღრმა მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ, ნაცნობთა და მეგობართ 7 სექტემბერს ხანგრძლივ და ძვირად ავადმყოფობის შემდეგ გარდაცვალებას პირველი-მეორე და დაუფიქსარ შვილის, მეორე-ერთადერთ საყვარელ ძმის, მესამე-ძმის-წულის, მეოთხე-ცოლის ძმის-წულის, ხოლო უკანასკნელი-სიმამრი შვილის **გიორგი ივანეს ძის კალატოზიშვილისა**. პანაშვილი ყოველ დღე საღამოს 6 საათზე. გამოსვენება კვირას, 12 სექტემბერს, დილის 9 საათზე (პრიორის ქუჩა, № 36), კალოუზნის ეკლესიაში, საღამოს წაასვენებენ წმ. ნინოს სასაფლაოზე. (1-1-1)

მარამ ანდრიაშვილის ასული პაატაშვილი, ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე ჭიჭინაძე, გიორგი, ილია, დავით, ვახო, ნინო, ილია და ნატალია პაატაშვილები, ნინო და ნიკოლოზ ჭიჭინაძეები აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ კვირას, 12 სექტემბერს, ავლაბრის წმ. მარინეს ეკლესიაში გადამხდელ იქნება ნახევარ წლის წინააღმდეგ და პანაშვილი.

ანნა ივანეს ასულის პაატაშვილი-ჭიჭინაძის სულის მოსახსენებლად. წირვა დაიწყება 9 1/2 საათზე, პანაშვილი 11 საათზე. (2-53-2)

ბაღის-პორტი ყოფილი საზღვრული ხაზების აღდგენის 12 სექტემბერს 1910 წ. სახალხო სახლთან არსებულ სამუსიკო საზოგადოების სასარგებლოდ გამართება ღონისძიება

სემირნობა პროგრამა: პრაქტიკ. ა. პოლიტიკის ხელმძღვანელობით აუწყებენ ცეკვილის სისტემის ბუროს. მიუკემბო სილამაზის პრიზები (ოქროს ფერხები) ქალებსა და კაცებს. არჩევნები მოხდება ფარულ კენჭის ყრით, რისთვისაც ბალის სტუმრებს კარგე მივიღებთ. საპრობო კონტრაპტები პრიზი მიუცემთ „კონკრეტზე“, ჩქარა მოსალოდულო (ფერხები) და მოხდენილ სიარულით (ქალებს) ვერცხლის ვერხები. ● მხარული დივერტისმენტი. ● ა. და ა. სკულპტორებისა და სხვების მონაწილეობით. ● არი გუნდი სამხედრო მუსიკისა. ● ბუბინაზე გრამაფონი. ● ყველაზე, კომფერტები, სერვატონი და ფსტა. — გროვული და ვერობული ცეკვა. — მკითხავი — ციგნის ქალი „პრეზენტი“, კოშკი, მიზანში სროლა პრიზებზე. ● ბუფეტო. ● ბალი მშენივად იქნება მორატულ-განათლებლად. ● დასაწყისი ნაშუადღი 2 საათზე. ● კაბარე 11 საათზე. ბუროს აუწყებენ ნაშუადღი 5 საათზე. ფასი: დღისთვის 30 კ., მოსწავლეთათვის — 20 კ., ბავშვებისთვის — 10 კ. (1-1)

კვირას, 12 სექტემბერს, დღეღამში, ეკატერინის მახლობლად მარცხენე მხარეს **გამართება 6 საინფორმაციო კავკასიური**

ჭიჭინაძე ფრანგების პეტრე და პავლეს მალხაზის სასარგებლოდ კულა გლდანელი ხელმძღვანელობით. რომლებმაც იქიდავეს 18 ივნისს და ორივე წაქეულები დაჩინენ, ეხლა გადაწყვეტილია იქიდავენ ერთმანეთის გამოთხოვით, 1. გიორგი ჯიბიანი და მეტივე ბატონო მიშა ბიჭი. 2. მიხაკა ქორბული და ვასო ბეგურაშვილი (ავტოლოგი), 25 მანეთის სანაღლეოთი წამკვივის სასარგებლოდ. 3. გიორგი დოთიაშვილი (გორელი) და მიხაკა ლაშქარაძე (ხანდაკელი). 4. ვასო კოშკლაშვილი (ნავთლდელი) და პატარა მეტივე დათიკო ნატრაშვილი. 5. თელია კაკაშვილი (ნახელი). და გიორგი მანუჩარაძე (თელუნი ნავთლდელი). 6. ბებერა როტასი-შვილი და ნიკა გარეჯელი (გოგიტას ბიჭი). გარდა ამისა იქიდავენ ქიდაობის მოყვარულნი **ადმინისტრაციის აქვს ხრული უფლები შეცვალის მოქმედებანი** დასაწყისი საღამოს 5 1/2 საათზე. ადმინისტრატორი ნ. კიკნაძე. (1-40-1)

ტფილისის ქარკოლ სამკურნალო 30 მუდმივი საწვდომი და სამშობლო გზაუფილებით. ღია არის ყოველ დღე გარეშე მოხიარულ ავადმყოფთათვის. ქსენიას ქუჩა, სახლი № 7. ავტოლოგი „სასტუმროს ახლოს, ტელეფონი № 590.

ღამაშვი ე. დ. შინ. და პ. შ. გ. — დღე; გარდა კვირას 11-12 საათ. **გედევანიშვილი მ. ა.** შინ. და დ. დ. — შინ. და პ. შ. გ. — დღე; გარდა კვირას 10 1/2-11 ს. **გურკო გ. ა.** შინაგ. შინ. 1-2 ს. და კვირას 11-12 ს. **კანაშვილი მ. ა.** კან. და ვენ., ყოველ დღე კვირას გარდა 2 1/2-3 1/2 ს. **ხალაშვილი გ. გ.** შინ., საშ. და შინ. 10-12 ს. **ქაქაბაძე ტ. ბ.** შინაგანი. ორ. შ. და შინ. 9-10 ს.

სამკურნალო აქვს მოწყობილი საკუთარი მიკროქიმიური. და ბაქტერიოლოგიური ლაბორატორია, რომელსაც განაგრძობს ე. გ. ფედოროვი. რველი ღირს 50 კ., სასტუმრო 2 მანეთიდან დასწყებული. ოპერაციკონსულტაციკ. ელექტრონიკა წმ., მასაჟი, ყველის აქრა, ძიძაა შემოქმედება და სხვა შეიღებთ. საფასური. (200-5-276)

პროვინციაში გაზეთების გამკზავნი ბიურო პირველ სექტემბრიდან შესდგა გაზეთების საგანგებო ბიურო, რომელიც შეიღებ გაზეთები: „სახალხო გაზეთი“, „საქმე“, „ხაკავაზია“, „ნოვია რეჩი“ და ჟურნალები „მათაბი და სალომური“, „ეოი“ და „თეატრი და ცხოვრება“. ბიუროს მიზანია პროვინციაში ჟურნალ-გაზეთების გავრცელება. აგენტებს მხოლოდ ამ ბიუროსაგან შეუძლიათ დაკვეთა ჟურნალ-გაზეთებისა, ბიუროს გამგეთ არჩეულია ერთი დავითის ძე გორდელაძე, რომლის სახელზედაც უნდა იგზავნებოდეს, როგორც წერილები, აგრეთვე ფული შემდგვის ადრესით: Тифлиς, Привалская площадь д. Гуренова, обшій входъ съ нотариусомъ Мгебровымъ. Эрастю Давидовичу Горделадзе.

საჭიროა ახენტი პროვინციაში გაზეთების გამაგრებელი ბიუროსათვის ძლიერ ხანჭარად. საჭიროა გაზეთების გამაგრებელი აგენტი შემდეგ ადგილებში: სამტრედიანში, ლანჩხუთში, ხობათურში, ხონში, ზუგდიდში, ახალ-სენაკში, ბაქოში, ელი-სავეტოლში (განჯა), ერევანში და ყარსში. წინ და წინ საჭიროა ორი კვირის გაზეთების საფასური ფული. მიმართვა და ფული უნდა გამოიგზავნოს შემდეგი ადრესით: Тифлиς Привалская площадь д. Гуренова, обшій входъ съ нотариусомъ Мгебро з, Эрасту Давидовичу Горделадзе.

ქ. ქუთაისში თ. შთავრევილისა და ახანაბაძის **წიგნის მაღაზიაში** დამზადებულია დიდ-ძალი ქართული და რუსული სახელმძღვანელო წიგნები.

- სახალხო სასწავლებლებს, სახალხო ბიბლიოთეკებს და პროვინციის წიგნის მაღაზიებს დაეთმობა 10 პროცენტი, ყდაზე გადამდებით თითო შური.
- ვინც ფასდადებით გამოიწერს, მან შე უნდა გამოგზავნოს. აქვე იმყოფება უმთავრესი საწყობი შემდეგი წიგნებისა:
1. გუთანი, ოჯახისა და სკოლაში საკითხავი წიგნი, შედგენილი ქეთ. ქართულ გიმნაზიის მასწავლებლების მიერ. ფასი 80 კ.
 2. ქართული გრამატიკა ს. ხუნდაძისა. „ 50 „
 3. ქართული წერის დღანძი, ს. დავითიძისა. „ 20 „
 4. ბატონ-ყობა საქართველოში, ალ. ხახანაშვილისა. „ 50 „
 5. საქართველოს ისტორია ს. ჭავჭავაძისა. „ 25 „
 6. ელისა, მოთხრობა ალ. ყაბაშვილისა. „ 10 „
 7. დედ-ენის ზოგიერთი სიტყვების განმარტება, პ. კარაიასი. „ 15 „
- (25-5-19)

ვაგზლის ქარკოლ სამკურნალო კარგად მოწყობილ ავადმყოფთათვის. ვაგზლის ქუჩა, № 8, ხ. ვენაზიანის ქუჩა, ტელეფონი № 695.

გ. ვაგზაძე — ყოველ დღე 9-11 ს. ბავშვ. თბილისში და კვირას. 11 1/2-12 1/2 საათ. **ბ. ა. მთელიძე** — ყოველ დღე, შინაგ. და ბავშვ. ავად. 1 1/2-2 1/2 ს. **ნ. დიხაშვილი** — ყოველ დღე, 11 1/2-12 1/2 ს. სიღონის, კინისა და ვენერ. **მ. მელიქიშვილი** — ყოველ დღე, ქორუჯ. და ქალბუნისა. 1-2 ს. **პ. პაპიაშვილი** — ყოველ დღე, ცხვირ. და ყოველ დღე 12-1 ს. **ტერ-ნიკოლოზი** დ. გ. — შინაგ. და

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქართული სეკცია ტფილისის სახალხო უნივერსიტეტისა ამით აცხადებს მუშაობა საყურადღებოდ, რომ ქართ. სექც. სკოლებში 15 სექტემბრიდან დაიწყება სწავლა. სწავლის ფასია სამ თვეში 1 მან. ამ სკოლაში ხუთმეტწლისაზე პატარა არ მიიღება მსურველთ შეუძლიანთ ჩაეწვიონ 7 სექტემბრიდან ყოველ დღე. გარდა უქმედებისა, საღამოს ექვსიდან შვიდ საათამდე. იმე სკოლებში: გოგოლის ქუჩა № 45 ვაგზლის მახლობლად ვიზაზე, ოლგის ქუჩა № 52, ოლგის საბუთი ინსტიტუტის კვერდით. ავლაბარი, ქვანთარის საქალაქო სკოლაში. (15-1-8)

კლასები **უტრატიათსი** იოსებ გიორგის ძე **ტერ-დავითაშვილი** ტფილისი, ელისაბედის ქ. № 40. (20-6-11)

ტფილისი, 12 სექტემბერი რუსეთის პრესის ცნობით, სახელმწიფო სათათბიროს დამდევ სესია განიხილავს რამდენსამე კანონ-პროექტს, რომელთა საგანსაც შეადგენს სამოქალაქო ცხოვრების ზოგიერთ ძირითად უფლებების განსაზღვრა. განზრახულია განხილვა კანონ-პროექტების: სიტყვის თავისუფლებისა, პიროვნების ხელშეუხებლობისა და საგანგებო წესების შესახებ.

იმ ცნობების მიხედვით, რომელიც პრესის მოეპოვება, თამამად შეიძლება ვთქვათ, რომ ეს კანონ-პროექტები წარმოადგენენ იმ წესის დაცვას, რომელიც არსებობს დღემდე 1906 წლიდან და რომლის მიზანია ძირითადი ადამიანის-ტრაციის შეუზღუდავი უფლებები შეადგენენ. რა თქმა უნდა, როცა დაცვას იმის რიგი მოქმედებისა, რომელსაც ახლა მისდევენ გუბერნატორები საგანგებო წესებით მინიჭებულ უფლებათა ძალით, როცა ეს საგანგებო წესი მოქმედებისა გარდაიქმნება ნორმალურ წესად, საჭირო აღარ იქნება ეხლანდელი საგანგებო წესები და შესაძლო შეიქნება ამ წესების მოხსნა. ამ გეგმით მოსალოდნელია, დამდევ სეკციონებში წლის განმავლობაში ფორმალურად მოგვარდნა საგანგებო წესები მოსპოს, ხოლო არსებითად კი იგივე წესი დაცვას და შეინარჩუნოს. მმართველ წრეების შემოქმედებითი ნიჭი ამ ეჭვად სწორედ იქნება არის მიმართული, რომ აღმოაჩინონ და შეიმუშაონ ისეთი ფორმა, ისეთი კანონი, რომელიც შეინარჩუნებს რეაქციის ხანაში ნაცად წესრიგს გამოხატავს, ფორმით კი უფლებრივ ნორმას წარმოადგენს და არა ადმინისტრატორის განკარგულებას.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქართული სეკცია ტფილისის სახალხო უნივერსიტეტისა ამით აცხადებს მუშაობა საყურადღებოდ, რომ ქართ. სექც. სკოლებში 15 სექტემბრიდან დაიწყება სწავლა. სწავლის ფასია სამ თვეში 1 მან. ამ სკოლაში ხუთმეტწლისაზე პატარა არ მიიღება მსურველთ შეუძლიანთ ჩაეწვიონ 7 სექტემბრიდან ყოველ დღე. გარდა უქმედებისა, საღამოს ექვსიდან შვიდ საათამდე. იმე სკოლებში: გოგოლის ქუჩა № 45 ვაგზლის მახლობლად ვიზაზე, ოლგის ქუჩა № 52, ოლგის საბუთი ინსტიტუტის კვერდით. ავლაბარი, ქვანთარის საქალაქო სკოლაში. (15-1-8)

კლასები **უტრატიათსი** იოსებ გიორგის ძე **ტერ-დავითაშვილი** ტფილისი, ელისაბედის ქ. № 40. (20-6-11)

ტფილისი, 12 სექტემბერი რუსეთის პრესის ცნობით, სახელმწიფო სათათბიროს დამდევ სესია განიხილავს რამდენსამე კანონ-პროექტს, რომელთა საგანსაც შეადგენს სამოქალაქო ცხოვრების ზოგიერთ ძირითად უფლებების განსაზღვრა. განზრახულია განხილვა კანონ-პროექტების: სიტყვის თავისუფლებისა, პიროვნების ხელშეუხებლობისა და საგანგებო წესების შესახებ.

იმ ცნობების მიხედვით, რომელიც პრესის მოეპოვება, თამამად შეიძლება ვთქვათ, რომ ეს კანონ-პროექტები წარმოადგენენ იმ წესის დაცვას, რომელიც არსებობს დღემდე 1906 წლიდან და რომლის მიზანია ძირითადი ადამიანის-ტრაციის შეუზღუდავი უფლებები შეადგენენ. რა თქმა უნდა, როცა დაცვას იმის რიგი მოქმედებისა, რომელსაც ახლა მისდევენ გუბერნატორები საგანგებო წესებით მინიჭებულ უფლებათა ძალით, როცა ეს საგანგებო წესი მოქმედებისა გარდაიქმნება ნორმალურ წესად, საჭირო აღარ იქნება ეხლანდელი საგანგებო წესები და შესაძლო შეიქნება ამ წესების მოხსნა. ამ გეგმით მოსალოდნელია, დამდევ სეკციონებში წლის განმავლობაში ფორმალურად მოგვარდნა საგანგებო წესები მოსპოს, ხოლო არსებითად კი იგივე წესი დაცვას და შეინარჩუნოს. მმართველ წრეების შემოქმედებითი ნიჭი ამ ეჭვად სწორედ იქნება არის მიმართული, რომ აღმოაჩინონ და შეიმუშაონ ისეთი ფორმა, ისეთი კანონი, რომელიც შეინარჩუნებს რეაქციის ხანაში ნაცად წესრიგს გამოხატავს, ფორმით კი უფლებრივ ნორმას წარმოადგენს და არა ადმინისტრატორის განკარგულებას.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

მდე გაზეთის თანამშრომლებს აღმინსტრაცია სხვა და სხვა სასჯელს უნიშნავდა, პროექტით ეს წესი უნდა მოისპოს, ხოლო სამაგვიროდ უნდა დაკანონდეს ფაქტიური რედაქტორების სამართალში მიღება. ბუნებრივად იბადება საკითხი, ვინ არის და როგორ უნდა იპოვონ ფაქტიური რედაქტორი სამართალში მიღება. ვინც ჟურნალ-გაზეთების საქმეს იცნობს, იმან კარგად იცის, რომ ფაქტიური რედაქტორის პოვნა უმეტეს ნაწილად შეუძლებელია, ხოლო ასეთ რედაქტორად ცნობა ამა თუ იმ პირისა აუცილებლად თვითნებობა იქნება. ყველაფერს სხვას რომ თავი დაეხრებოთ, შესაძლებელია ის თანამშრომელი, რომელიც საგანგებო მასალას შინაგანად სხვისაგან მიღებულ ინსტრუქციებით ხელმძღვანელობდეს, ასე რომ ასეთ თანამშრომლის დასჯა ფაქტიური რედაქტორის დასჯა არ იქნება. მეორეს მხრივ შეუძლებელია დაიხაჯოს ის თანამშრომელიც, რომლის ინსტრუქციასაც პირველი ექვემდებარება, რადგან სასჯელი ინიშნება განსაზღვრულ საქციელისთვის და არა მიმართულებისათვის. ეხლა აღმინსტრაცია ამ ბოლოდღელ სიწმინდეს არ დასდევს და აღმინსტრატორულად სჯის ყველას, ვინც კი მას საექვო პირად მიჩნის. პრესის კანონპროექტს კი სწავიან, ფორმა კანონისა და სუფობისა, პიროვნების ხელშეუხებლობისა და საგანგებო წესების შესახებ.

კლასები **უტრატიათსი** იოსებ გიორგის ძე **ტერ-დავითაშვილი** ტფილისი, ელისაბედის ქ. № 40. (20-6-11)

ტფილისი, 12 სექტემბერი რუსეთის პრესის ცნობით, სახელმწიფო სათათბიროს დამდევ სესია განიხილავს რამდენსამე კანონ-პროექტს, რომელთა საგანსაც შეადგენს სამოქალაქო ცხოვრების ზოგიერთ ძირითად უფლებების განსაზღვრა. განზრახულია განხილვა კანონ-პროექტების: სიტყვის თავისუფლებისა, პიროვნების ხელშეუხებლობისა და საგანგებო წესების შესახებ.

იმ ცნობების მიხედვით, რომელიც პრესის მოეპოვება, თამამად შეიძლება ვთქვათ, რომ ეს კანონ-პროექტები წარმოადგენენ იმ წესის დაცვას, რომელიც არსებობს დღემდე 1906 წლიდან და რომლის მიზანია ძირითადი ადამიანის-ტრაციის შეუზღუდავი უფლებები შეადგენენ. რა თქმა უნდა, როცა დაცვას იმის რიგი მოქმედებისა, რომელსაც ახლა მისდევენ გუბერნატორები საგანგებო წესებით მინიჭებულ უფლებათა ძალით, როცა ეს საგანგებო წესი მოქმედებისა გარდაიქმნება ნორმალურ წესად, საჭირო აღარ იქნება ეხლანდელი საგანგებო წესები და შესაძლო შეიქნება ამ წესების მოხსნა. ამ გეგმით მოსალოდნელია, დამდევ სეკციონებში წლის განმავლობაში ფორმალურად მოგვარდნა საგანგებო წესები მოსპოს, ხოლო არსებითად კი იგივე წესი დაცვას და შეინარჩუნოს. მმართველ წრეების შემოქმედებითი ნიჭი ამ ეჭვად სწორედ იქნება არის მიმართული, რომ აღმოაჩინონ და შეიმუშაონ ისეთი ფორმა, ისეთი კანონი, რომელიც შეინარჩუნებს რეაქციის ხანაში ნაცად წესრიგს გამოხატავს, ფორმით კი უფლებრივ ნორმას წარმოადგენს და არა ადმინისტრატორის განკარგულებას.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს. მუსხელიშვილი ივ. 3. ს.

ქაქაბაძე ან. 5. დიხაშვილი ან. 6. მუსხ

— მაგრამ, უკაცრავად, თქვენ ამით, ასე რომ ვსაქვით, ჩემს პირად, — კერძო ცხოვრებას ეხებთ! ?
— თავმჯდომარის არ უნდა ჰქონდეს კერძო პირადული ცხოვრება?
— თუ ეს სამშობლო კეთილდღეობისათვისაა საჭირო, რა გეწყობა... დავამუშავებთ— გაძლიერებ სიტყვას...

— რით შემიძლია გემსახუროთ? — შეკრთომით ჰქონდა ხომიაკის მასთან თავიანთად შემდგომად ყმაწვილი კაცმა.
— გზებითი უკვეტის ცნობები დაინტერესებული იყო და თქვენი აზრი ზოგიერთ საყურადღებო საკითხებზე, პირველი: როგორ შეიძლება დაბანა-სითათი მეზარეულთა მოქმედება? — და ყმაწვილმა კალხელში სწრაფად მოიძარგა პაპის წიგნები, მეორეში — კარნაღი და...
— თ... თ... თ... — უბასუხა ხომიაკის ტურების ცმატუნით.

ყმაწვილი კაცი პირველად შეფიქრებდა, მაგრამ მალე სახე მოვიწვინებინა და ვიღვივებდა და წიგნებში რაღაც აღნიშნავდა.
— შეიძლება გამიზიაროთ თქვენი შეხედულება იმ პრეცედენტის შესახებ, რომელთაც სანდო მჭიფითა და ჰქონდა ამაჰყვის თავე? განვიხილოთ უკვეტის ცნობები და აღვიღოთ უთმობს ამ საყურადღებო საკითხს.
— დ... დ... დ...
— ძლიერ კარგი, სწორედ მეც გვერგგონია, დავაფიქრებ ყმაწვილი კაცი, რამაც მოსაუბრე გააკეთება და გაკვირვებამ მოიყვანა.

— ეს ბოლო შეკითხვა გახალათ, წარმოსთქვა ყმაწვილმა — თქვენი აზრი სათათბიროს მომავალ ბედ-იდებლზე?
— დ... გ... გ...
— გიდად გვადილობთ. თქვენს პასუხებში და საზოგადოება მიიღებს უტყუარ და ნაადვილო ცნობებს. გვაძლივით ჩემს მხრით, ავტენტუ გიქნებდით მაღლობის რედუქციის სახელით და, საერთოდ ჩვენი საზოგადოების სახელითაც. მაქვს პატივი გამოგემშვიდობოთ.

5. ხომიაკობა ზრდილობიანად გააკეთა სტუმარი მაგრამ გოცემისაგან პირი ღია დარჩა. ვერ გვგეგო, ვისთვის, ან რისთვის დააყარეს მის სეტყვასავით მადლობა.
მეორე დღეს უკვეტის ცნობები დაამტკიცებინა ვაჟი. პირველი ადგილზე დილის ასობით ეწერა; ბასი ახალი საშუალებით. პირველი ცდა და საუცხოვე შედეგი წაიკითხეთ! წაიკითხეთ! წაიკითხეთ!
შემდეგ ეწერა:
„დაწყვილოთ საკითხები რუსეთის მოქალაქეთა თვალწინ ძველდებურად სტანან სახელმწიფო საიდუმლოებით გარემოცული. სათათბიროს ჩვენმა არა-მკითხე უსტაოის მომტანს და უზრუნველად სრულად განაძეგებს ხოლომე.“

ეს რე იტანჯება ქარი და გაშმაგებული დარბის კლდე-ღრეებში, ქალაქის ქუჩებში, მინდორ-ველად, ვერ მოუხერხებია.
ეს რე იწვის ცეცხლი, დნება სრულად, მაგრამ მისი მხურვალე არსებით მინიჭება არა ქრება, ისე დაიღია მისი სიყვარული.
მხოლოდ თუ კი დრო იხელთეს და ერთი მეორეს შეხედენ? ო, კარგად იცით რა მძინვარეც არის მათი შეხედრა!

ქარს უნდა გააძეგროს ცეცხლი. ან რა მძლავრია მისი სიყვარული რომ შეიძლება დიდ და აღმნიანი არ უშრომდეს ხელს, მთელ ქვეყანას შიშობდა. ერთ უზარმაზარ ცეცხლის ღვინოს შექმნიდა და თვითონ ვარს შემოვრტყმოდა. ქარს უნდა, რომ მძლავრი და ყოვლის დამპყრობი იყოს ცეცხლი, ამიტომაც არ უყვარს პაპარა სანთლები და ჩვენი ასანთები, მაშინვე აქრობს. ქარის აზრით შენი სუფარული ნაწი და წარნარი კი არ უნდა იყოს, მხოლოდ ერთ კუთხის გამშავებელი, არამედ ყოვლის დამპყრობელი და ყოვლის დამწველი. ესეთია სტიქიური შეგვარება.

აი, ეს იმე ქარი შეუდგა თავის გაჯერ ოცნების განხორციელებას და თან და თან იწყობდა ღარიბთ უბანს.
ვეწესა და ოხვრა, ხრილი, ყინინა და წვილი-ვილი აღმნიანთა ცას სწვდება. თითქო აღმნიანებს სწვდება, რომ ქარზე უფრო ძლიერი არის კიდევ ვიღაც, იქ, ცაში და

პატივცემულმა თავმჯდომარემ გუშინ პირდაპირ გამოეხატა ეს ბურთი თავისი ორიგინალური პასუხებით. ახლა ყოველივე ცხადია და ვისაც თავლი აქვს ხილავს — ხედივს!

შენი შეკითხვებს ჩვეულებრივს ენით-კი არ უბასუხა არამედ მოკლედასრულებით, მაგრამ ჩვენ მინიჭ მიხედვით — მიხედვით თუ რას გამისთქვაშე რუსეთის მოქალაქის გულის — თუნდა ასეთ ყრუ და მოკლე ხმითაც-კი. უნდა გვახსოვდეს რომ მრავალ-სიტყვიერობაში ხსნა არ არის.

ჩვენ პირველ შეკითხვაზე ვიმარჯვებოთ მოქმედების შესახებ, თავმჯდომარემ გვიპასუხა: „თ — თ — თ“, ესა ნიშნავს:
თავმჯდომარეები, თავხედები, თრითინები!

მეორე შეკითხვაზე — თუ რამოდენით კანონ პრაქტიკის, რომლებიც სახელმწიფო საქმეში მოქმედებენ — მან თავმჯდომარემ უმოკლესად გააქჩნა ხელი და გვიპასუხა: „— დ — დ — დ“.

აქ დამალულა აზრი ჩვენის ფიქრით უნდა იყოს!
დაიწუნებენ, დააბრუნებენ, დასწვავენ!
დასასულლ მესამე შეკითხვაზე — შეხედრ სათათბიროს მომავალ ბედ-იდებლისა, ჩვენ მივიღეთ მეტად ღრმა — ტრაგიკული პასუხი: „გ — გ — გ“... ამ პასუხში გამოიხატა სრული იუმიდობა სათათბიროს თავმჯდომარისა ამ დაწესებულების მომავალზე. ეს პასუხი ცხადია: „გამორჩევენ, გაამართლებენ, გაასამართლებენ“!

ორი საათის შემდეგ კვლავ შეიტანა ოქტომბრის ბიუროში ახალი წინადადება კრუპენსკიმ სასტიკად აეკრძალოს თავმჯდომარეს კორკრის პრინციპებთან ბასი — ხოლო ხომიაკობი გაშტერებით დაიარებოდა კულუარებში და დაშინავის სახით ელიშებოდა...
გაფრ-ფაზა.

ჩვენი მოღვაწეობა მრ.მ.წ. კულტურულ დაწესებულებათა წინაშე.
ყველა კაცს მხოლოდ თავისივე თავის იმედი უნდა ჰქონდეს, მხოლოდ თავისივე ძალ-ღონეზე დაშენებული იქნა უნდა დაამყაროს თავისი კეთილდღეობა. თავმოყვარე კაცისათვის, თუ იგი ბუნებით სავარა და უილაჯო არ არის, სირცხვილია სხვის იმედი სცხოვრობდეს, სხვის ხელს შეჰყურებდეს, სხვისგან ელოდეს თავისი ცხოვრების გაუმჯობესებას.

ყოველგვარი დაუმსახურებელი ძველმოქმედება შეურაცხყოფილია ჯან-ღონის სავსე კაცისათვის.
თუ კი თქმის კერძო კითხვა მართო ხელ აღმნიანზე, მათ უმეტეს იმას უნდათ მიასწავლიონ თავისი შეკრივების ხმა, ის უნდათ თავიანთ მოსაზრებლად გამოიწვიონო.

გოგლა იდგა განზე და შესცქეროდა ქარსა და ცეცხლის საზინულ აღერს.
— რა საზარელია, როგორი საშინელი, მაგრამ რა დიდი სანახაობაა! — ფიქრობდა გოგლა ნეროწულად.

მის გვერდით აღმნიანები ვარბოდნ ცეცხლისაკენ მის ჩასაქრობად და მოყვასთა საშველად. გოგლა კი იდგა განზე და შესცქეროდა სანახაობას.
ვიღამაც მუჯღუჭუნე პაპა, ხალხის ზეირთმა ჩაიყოლია და ცეცხლს მიუახლოვა. თითქო ამით ჩემდ უთხრეს — ნუ დაგაფიქვება შენი აღმნიანური მიაღლეობა, დაგმარე შეს მოყვასსო.

მაგრამ მან დრო იხელთა, გაუძვრა ამ ზეირთს და ერთს მაღლობს ადგილზე დაისადგურა.
მთელი უბანი განათებული იყო საზარეო შუქით.

ჯოჯოგინი თუ იყოს სინათლე სწორედ ესეთია: მოწითალო-ყვითელი, მძლავრი თვისის მხურვალეობით და გამოუცნობი მისი საშიშროებით. აგერ კვარცივით ანთია ვიღოსაც პატარა ერთ-თვლიანი სახლი; ეგერ უშველელი აივნიანი, ორი-სართულიანი შენობა ცეცხლის ენებით გარშემორტყმულია, თითქო ჩინურ ჩუქურთმებით მორთულია; მგერ კიდევ მთელი ზევაა ცეცხლის აღი-სა. გადაღის — გადმოღის ცეცხლის ტალღის სახლის სარტყლებზე, ქირიშებზე, გადასაკილებზე, მაგრამ შიგშე-გულში კი უზარმაზარ ბურთი-გით ტრიალებს, თითქოს რაღაც საზარო მანქანის ჩარხი იყოს.

უნდა მოეთხოვოს მთელ კრებულს აღმნიანებისა — საზოგადოებას, მთელ ეროვნებას.
თუ გვიჩინა გამოვექლოთ ზედი ჩვენი ეროვნულ-საზოგადოებრივი კეთილდღეობისა, თუ გვიჩინა დავიცვათ ჩვენი ეროვნული ვინაობა იმ ათას გვარ შიგ საფრთხეებისგან, რაცია მრავალ მხრიდან პირდაღებული მოსწოლია ჩვენ არსებობას და ჩვენც ჩვენი სახით ჩავებათ — ერთა, საკობრო, ფერხულში, — უნდა ჯეროვანად აღვიქოვოთ იმ იარაღით და საშუალებებით, რაცია ქაროა თანამედროვე პირობებში თავის დასაცველად: უნდა მივისწრაფოდეთ სწავლა-ცოდნისკენ. უნდა მაგარის ბიჯით გამოვიღეთ ვაქობა-მარეველობის გზაზე და, უმთარესად, ხელი შეუწყოთ და ვახანტადოვო ჩვენი გონივრულ კულტურული დაწესებულებანი.

ამ პატარა წერილის მიზანია ორი-ოღე სიტყვა მოგახსენოთ ჩვენ ერთ ასეთ კულტურულ დაწესებულებაზე — თეატრზე, რომელსაც ჩვენს ეროვნულ თვითშეგნებისათვის დიდა და ფრიად დიდი მნიშვნელობა აქვს.

სკოლა ჩვენს ხელთ არ არის, ეკლესიას, სხვა დაგაბრუნა, და თუ, პრესის გარდა, კიდევ სადმე სცემს ჩვენი შემოკავშირებელი ეროვნული მუხა, ეს არის მღვდლომრის ქართული ტაძარი — თეატრი. მაგრამ თეატრიც არის და თეატრიც. გვიადდრო ტაცი-მასხარაობისა და ლაზრანდობისა, როცა თეატრი შეძლებულ პირთა უბრალო დროს გასატარებლად ადგილად ითვლებოდა! ეხლანდელ მოქალაქის განვითარებული ქონება და გემოვნება თეატრისგან ითხოვს სულიერს საზრდოს, ხელმძღვანელობითი იარაღს ათას გვარ საკორპორატო კითხვების გარკვევა-განმარტებაში. არ უნდა გიკვირდეს, თუ ხშირად ქართველი კაცი რუსულ თეატრისკენ მიიწევს, რომელიც ესტრეტიკური მხრივაც და შიგ მოღვაწე ძილებითაც მალე ადგას ჩვენ თეატრზე. საჭიროა ჩვენი თეატრიც იმდენად გაუმჯობესდეს და აღმაღლდეს, რომ გაბედული კონკურენცია გაუწიოს რუსულს, რაც არც ისრე ძნელია, როგორც ბევრს ჰგონია.

ქართველი, ინტელიგენტია, თუ უბრალო მუშა, ქველმოქმედების ცხელი მტყვრი და ვეგალი ერთად მოაქვს ქარს.
— ვაი! გაისმის გულ-საკლავი კვნესა ირგვლივ. მაინც რამდენი თავებია. საიდან მოსულა ეს ზღვა ხალხი? — ბრბო! თავში გაუფიქრა გოგლას.
— რამდენია აქ ისე, სასერიოდ მოსული. არც მოყვასის შემწეობა აწყობებს და არც სანახაობის სიდიდის გაგება რამ. შეიძლება ხელის მოსათაობადაც იყოს მოსული. თითქო პირში მწკლატე გემო იგრძნო გოგლამ.

მაგრამ რა პრეტენზიე ყოფილან ეს ქარი, და ცეცხლი! სხეებისს ან-გრევენ, ან დაღურებენ, მაგრამ თავის სიყვარულის მიმს რა საუცხოოო შემოქმედებით თხზავენ!
ეს რა არის? დიდი და უზარმაზარი სახლი აქამდის დარღვეული და ჩანებლელი უეცრე შინაგანად განათდა. შეხედეთ სახურავის ქვემოდ სარტყლებზე თითქო ყვავილ-ბატონებმა გამოყარა, მოიგვისთ, ვანსწავლულ რაზმივით, როგორც პაპის საწყობის უკვე-მოუხსნენ სახლის სარტყლებს ცეცხლის ცხერი და მოკლი-კიმი თვალეში. ქვედა სართული ფანჯრებშიან კი გამოვარდა უშველელი ცეცხლის ტალღა, გამოვარდა და ისიც ზევით, ზემო სართულისაკენ აიქცა, თითქო უნდათ უკანასკნელ ეტას საღვთისწიულოდ მოართონ და შეამეცნ დიდი შენობა.

გაისმა ქალის შემზარავი კვილი. ხალხის ზევა წატარტანდა სახლისაკენ და გაუფიქრა ხრილო-ყიენისამ მოიკვა არე-მარე.
ოვითონ გოგლამაც კი წაიწი წარ. მაგრამ რაღაც უხილავა ძალამ შეაკვა.

მიხილი კი არ უნდა დაიარებოდეს თეატრში, არამედ ეს მისს სულიერი მოთხოვნილებას უნდა შეადგენდეს და ქართულ თეატრისაკენ მიიწვიდეს, და რეჟინგბოლი, რომ, თუ იგი გროზებს დახარჯავს, სამიგერიოდ ესტრეტიკურ სიმოგენებასაც იგრძნობს. ამიტომაც საჭიროა, რომ ჩვენ თეატრში მოღვაწენი ქონებრივად მომზადებულად მალე იდგენ საშულა მომზადების მოქალაქედ მინც.
ამიტომაც ყველა შეგნებულ ქართველი ხელოვნური მოვალეობას უნდა შეადგენდეს ხელი შეუწყოს ჩვენი თეატრის ესრეთ აღორძინებას.

მკითხველმა უკვე იცის, რომ ქართ. დრამატულ საზოგადოების ახალი გამგეობა მეტად მხნედ შეუდგა თავის მიმე მოვალეობას: წრევედელ სეზონისათვის მოიწვია დასში ჩვენი თითქმის ყველა საუეტოსო ძალები და შეადგინა ლირსეული რეპერტუარი პიესები. რამდენად ხანგრძლივი და ნაყოფიერი იქნება დრ. საზ. გამგეობის ესეი მოქმედება, ამას ახლო მომავალი გვიჩვენებს, მაგრამ ჩვენც, გარეშე პირობა, გულ-ხელი არ უნდა დავიკვიოთ და შორიდან არ უნდა დავუწყუთ შურა, არამედ, ვისაც რიით შეგვიძლია დავეხმაროთ და ხელი შეუწყუთ. უნდა დავეხმაროთ იმეობა, რომ იმგვარი ტრუბა, როგორც წელს არის ტფილისში მოწვეული, ძალიან დიდ ხარჯს მოითხოვს და ქართველ საზოგადოებას, თუ ძველდებული თეატრისადმი, ამოიხინა ქართულ თეატრისადმი. ახლოც ხომ შარშანდელი იმ მიზეზს არ ჩასქილავს ხელს, რომ ავერ არის კი დასოა, ან თუ რეპერტუარი არ ვარგაო.

ახლო მომავალში განზრახულია გამართოს სალიტერატურო საღამო დრამატულ დასის შესანახ სახსარის გასაძლიერებლად. და მაშინ გამოჩნდება, რამდენად თანაუგრძნობს ქართველი საზოგადოება, ჩვენი ეროვნულ თვითშეგნების მატარებელ კულტურულ დაწესებულებას — და ჩვენ ეროვნულ სიამყეს — ქართულ თეატრს.

გ. ახალციხელი.

— რად უღალატო ჩემს თავს? მე მომწონს ეს საკვირველი პოემა ქარცეცხლის! მე ვსტებები მათი...
ეცუობოდა ეს აზრი ძლიერი ჯაქვი იყო გოგლასათვის, რომ ვგრე უყრდელ უკან დაახვივნა.
ჩაქცა.
სახლის სახურავი ჩაქცა. ტრეცალი მოიღეს გამოვრება და გადასაკილებმა თითქო ცოცხალ არსებობ ძვლები ყოფილიყვენ.

— რა გვლევოა მოაღნიანო! ჩაილაპარაკა ვიღამაც გოგლას ახლო. იქა-აქ მოკრძალებით, მაგრამ ფართოდ გაიციინეს.
გოგლამ გადაიხედა იქით, საიდანაც სიცილი მოისმის. ეტყობოდა უნდა და ეთქვა — რა უგუნურება არისო. მაგრამ სწორედ ამ დროს ცეცხლის ძლიერმა სინათლემ საშიწნად შემოაწინა თვალეში.
ჩაქცულ სახურავს ალაგას უშველელი ალი ირხედა და ტორტანობდა თითქო მოცუვავე ქალი, ხელები გაუშლია და ეს არის ხაშინელ და უსწავრ ცეცხისათვის განმზიდებულა.

გოგლას ღიმილა გადკრა.
— როგორ ყველგან ფერიები მეჩვენებაო.
ჩაიქინა გულში.
— მაგრამ, ღმერთო, ეს ხომ ოლიკოა, წითელი ოლიკო, ოქროს ოლიკო... რა საშინლად ჰგავს! გოგლას მარს ვიღაც ნაზი ხელით შეხებია.
ქალი იყო, სწორედ ოლიკოს ამხანავი.
— ნუო გოგლა, ერთად ვყავით და ხალხში საღვთად ჩამყარა ოლიკო. მომიბეზენე.
გოგლა წაყვა ქალს თავის ოცნების ცეცხლის ფერიის მოსახებლად.
შალვა დაღანი.
(შემდეგი იქნება).

ქუთათური განკომგანა
საზოგადო საქმეებისადმი გულგრილთ, წერილმან უმნიშვნელო საქმეებში ჩაფლულთ, ბანქოსა და ლოტოს თამაშით გატაცებულ ქუთათურებს წრეულს გამოაცხადებდა და რაღაც საქმიანობა ეტყობათ. ეს არც საკვირველი, რადგან წრევედელი წელიწადი არა ჩვეულებრივი, ლირსეულად არაა წრეწავილია ჩვენთვის და მთელი ეს წელიწადი ჩვენი სანეტარო უკვეტობანას ხანდ უნდა ჩაითვალოს.

აქვე უნდა შეგინწნოთ, რომ რამდენად უცხოთეოთი ნდობის ბანქოსა და ქუთათურის მრეველთა არჩვენებზე ქუთათურებმა შორს-მკვირეტელობა და კეთილ-გონიერება გამოიჩინეს, იმდენად მტრისა და ქვეყნის ორგულთა ვასახარისი საქმე ჩაიღინეს საზნაურო ბანქის არჩევენების დროს. გამარჯვება არგუნეს მხოლოდ სიტყვით სამშობლოს, მაგრამ ეს უკვე წარსული საქმეა და ახლა გვიან-ღაა თითზე ქებანი...

ამ თვის 14-სათვის ქალაქ ქუთათის ხმოსანთა არჩევნები არის დანიშნული. ხმოსანთა შემადგენლობაზე დამოკიდებული ქალაქის თავის და სამტოს წევრთა არჩევნები და, საზოგადოდ, ქალაქის საქმეების სასურველად მოწეს-რიგება და წარმატება.

როგორც ამობენ, საზნაურო ბანქის არჩევნებით წათამაშებულნი ჩვენი ქვეყნის უპირისუფლიან მხნედ მუშაობენ და ყოველგვარ საშუალებებს ხმარობენ ამომარჩეველთა წრე დაქუცმაცონ და განხეთქილება ჩამოაგლონ. ესენი თავგამოდებით ცდილობენ ზოგიერთი მიზანში ამოღებულ კაცი გააშავონ და შემდეგ თავისუფლად იპარაშონ. ამის სურათ, რომ ქალაქის თვითმართველობის სადავაც ხელში ჩაიგლონ და ამასაც საზნაურო ბანკივით ძირი გამოუთხარონ და უფსკრულში გადაიწიონ...

კაცს ქვეყნის მოყვარე გული უკვეტისს და შვიი ფიქრები ეუფლებება, როდესაც ჩვენი ქვეყნის ცხოვრებასა და მის მდგომარეობას თვალს გადაავლებს. ყველაფერი ჩვენი ეროვნების დასაღუპად და გასანადგურებლად არის მომართული. ვარეშე მტრები ვარს გვეხვევიან, ყვავი-ყვარნივით თავს დაგვჩხვიან და ჩაყლავებს გვეწყებებიან. მაგრამ გარეშენი ასე როგვად საშიშრონი არ იქნებოდნენ, რომ თვით ჩვენ არ ვლაღატობდით და ვმტრობდით ჩვენ თავსა. ქართველმა ერმა რამოდენიმე ათასი წელიწადი შესწავლია და ცივად იტყვის ცხოველი სურვილი ჰქონდით და ძლიერ და მტკიცე სული მოეზოფებოდათ. ახლო კი იმდენი თვითცნობიერებაც არ შეგვეყვს, რომ თითო-ორკოლა პირის ცინიანობის მსხვერპლად არ გავხედოთ და რაღაც ბეჩავი თვით მართელობათა ორგანოს ვაძლოლა მოვახერხოთ.

საჭიროა ამომარჩევლებმა ჯეროვანი წინადადებულობა და საკუთარი ინტერესების თვითშეგნება გამოიჩინონ და ისეთები აირჩიონ, რომელთაც შეეძლებათ სავსებით გამართლონ საზოგადოების ნდობა და პატივისცემა, აირჩიონ ისეთები, რომელთაც საქმიანობა მომზადება, საქმის ცოდნა და მუშაობის ხალხის და უწინა აქვს. საჭიროა მეტი სიფიხლემ, რომ ფარისევლთა დემოგოგურ ანკისხედ არ წამოვგონ.

დროა პირად ცინიანობასა და წვირთა და ვეცდნეთ საზოგადო საქმეების მართვა-გამგრობის საქმე ყოველთვის მხრეთ ღირსეულ კაცს ჩავაბაროთ და ვნახოთ. რომელიც უმწველთა ზნეობრივად, ვარკვეულ სახელმძღვანელო პრინციპებით არის გამსწავლული, მუღამ რიგანი და პირდაპირი დარაჯი იქნება ხალხის ინტერესებისა და მისდა სასარგებლოდ და საკეთილად დაუზარებლად და ნაყოფიერად იზრამებს.

სამწუხაროდ ქალაქის წარსულ წილების მოღვაწეობაში ვერას ვხედავით. მაგალითად ქვეყნის მთელი ქვეყნის სახე გუბერნატორის სახელი მიწვეულ ქრებულ უხეირო პრაქტიკს. მხოლოდ ერთად ერთი ბ. ი. ფანცავა ლირსეულად დახვდა და წინააღმდეგობა გაუწია, მაგრამ, ხომ მოგვხსენებათ, ერთი კაცი ქამაშაიც ბრალოა — და რას ვახდებოდა მარტო ბნი ფანცავა, როდესაც სხვები მონურ თანწილას უცხადებდნენ. ჩვენში ერთი უწვევა და თავსამტრევე საკითხთაგანი სწავლა-განათლების საქმე. მაგრამ აქაც ჩვეულებრივი გულგრილობა და დაუდევრობა იყო გამეფებული. შთაფრობის მოთხოვნილ ბაზე იმის მაგივრად, რომ ხეირიანი მხრის შესავფირი პრაქტიკა შეეძინათ, ქალაქის მოურავმა ღირსეულის მიერ შედგენილ პრაქტიკაში მოაწერა ხელი და დაადეს ტრუბა.

დღეს შემთხვევა გვეძლევა ქალაქის თვითმართველობასა მომქმედდა სასარგებლო დაწესებულებების ხასიათი მეცკეთ და ყველა მკონარე და უმოქმედო ხალხი ჩამოვაშოროთ. მხოლოდ ჩვენზედა დამოკიდებული როგორ მოვიხმართო და გამოვყენებთ ამ შემთხვევას. დროა გამოვიჩინოთ მოქალაქობრივი სიღინჯე და გაბედულება ფარი.

დავდით. მაგალითად ქვეყნის მთელი ქვეყნის სახე გუბერნატორის სახელი მიწვეულ ქრებულ უხეირო პრაქტიკს. მხოლოდ ერთად ერთი ბ. ი. ფანცავა ლირსეულად დახვდა და წინააღმდეგობა გაუწია, მაგრამ, ხომ მოგვხსენებათ, ერთი კაცი ქამაშაიც ბრალოა — და რას ვახდებოდა მარტო ბნი ფანცავა, როდესაც სხვები მონურ თანწილას უცხადებდნენ. ჩვენში ერთი უწვევა და თავსამტრევე საკითხთაგანი სწავლა-განათლების საქმე. მაგრამ აქაც ჩვეულებრივი გულგრილობა და დაუდევრობა იყო გამეფებული. შთაფრობის მოთხოვნილ ბაზე იმის მაგივრად, რომ ხეირიანი მხრის შესავფირი პრაქტიკა შეეძინათ, ქალაქის მოურავმა ღირსეულის მიერ შედგენილ პრაქტიკაში მოაწერა ხელი და დაადეს ტრუბა.

დღეს შემთხვევა გვეძლევა ქალაქის თვითმართველობასა მომქმედდა სასარგებლო დაწესებულებების ხასიათი მეცკეთ და ყველა მკონარე და უმოქმედო ხალხი ჩამოვაშოროთ. მხოლოდ ჩვენზედა დამოკიდებული როგორ მოვიხმართო და გამოვყენებთ ამ შემთხვევას. დროა გამოვიჩინოთ მოქალაქობრივი სიღინჯე და გაბედულება ფარი.

გაკვირით
(ჩვენს შემთხვევათა საყრდენად გამოვიყენებთ).
ბევრი წერილები დაიწერა ჩვენში უთავბოლოდ მამულების გაყიდვის შესახებ, და ბევრი საყვედურაც უძღვნეს ჩვენმა ვახუშტებმა ჩვენ მამულებს, რომლებიც არაფრად ავღვდინებთ მამა პაპის ნაანდერძებ მიწა-წყალს და ჩაღის ხელს ავღვდენ და უცხოელების ხელს ავღვდენ, მაგრამ მათზე მანაც არაფერი მოქმედობს. ჩვენი სამშობლო ნაკერ-ნაკერი იყიდება, იღუბება და ხელიდან დევალდება ის მიწები, რომლებიც დღემდე შეგვრჩენია და ეს გულის აღმაშფოთებელი და თავსატეხი საკითხი სრულებით უყურადღებოა ჩვენმა. ნუ თუ საქმის არაფერი ეშველება, ნუ თუ არ შეიძლება რაიმე ზომები მივიღოთ და თავიდან ავიცილოთ ასეთი შემარცხველი მოვლენა?

აი, კიდევ ერთი მაგალითი უსაართლოდ მამულის გაყიდვისა.
ამ თვის პირველ რიცხვებში სურამში უცხო ქვეყნის გლეხებმა იყიდეს საუცხოო მამული ახ. ამაზაძეების, ვგრედ წოდებული „ლაშხვიანი“ ზამით ეს მამული 700-მდე ლეტინიანად, ღესტინა გაიყიდა მანეთად.

ეს მამული დაგირავებული ყოფილა ბანქში, ბანკიდან უყიდა თავ. მუხრანსკის და მისგან კი იყიდეს ყუბანის ოლქის გლეხებმა. გული მტკიცეა და ცრელები მომდი-ლად ათვალნი, როცა ვხედვით, რომ ამ ჩვენ წინაპართაგან სისხლით მორწყულ ადგილებში უცხო გლეხები ჩამდგარიყვენ და ზომავდნენ.

ამ ადგილში ასახლია შვიდი მონახლე ქართველი გლეხი, ორი უკვე აიყარა და სხვებმა არ იციან რა ქმნიან. ახლო-მასლო სოფლის გლეხები დიდა საყვედურს უთვლიან თავ. მუხრანსკის, რომელმაც თურემ არც კი ვაგებინა მათ მამულის გაყიდვა. ესენი დღესვე მხად არიან ეს მამული შეიყიდონ ღესტინა 100 მანეთად თუ კი ახლო დაგვიწვებულ არ არის.

ასეთი კარგი მამულის მანეთად გაყიდვა კი თავ. მუხრანსკის მხრივ, მუქთად წყალში გადადგება არც. გვიკვირს, თავ. მუხრანსკიმ რად არ შეატყობინა ადგილობრივ გლეხებს თუ კი მართლა მამულის გაყიდვა უნდაოდა. იმდენია სხვა მამულე მინიჭ არ ინებებს ასეთ არა საკადრის საქმეს და ჩვენის გლეხების სისხლითა და ოფლით მორწყულს მამულს ისევე ჩვენსავე გლეხებს არ გამოსწიარავს...

ბ. ახეხადე.

პახეთის მოგაველი რბინის გზა
(ბილდო ჩვენი რუქა გამოვიყენებთ).
ჩვენს გაზეთში კიდევ იყო მოთავსებული სახეთი ცნობები კახეთის რკი-

ბ. ახეხადე.

პახეთის მოგაველი რბინის გზა

(ბილდო ჩვენი რუქა გამოვიყენებთ).

ჩვენს გაზეთში კიდევ იყო მოთავსებული სახეთი ცნობები კახეთის რკი-

ბ. ახეხადე.

პახეთის მოგაველი რბინის გზა

(ბილდო ჩვენი რუქა გამოვიყენებთ).

ჩვენს გაზეთში კიდევ იყო მოთავსებული სახეთი ცნობები კახეთის რკი-

ბ. ახეხადე.

პახეთის მოგაველი რბინის გზა

